

Atkomuviðurskifti

Fylgjaraskipanin

EIN GÓÐ OG NEYÐUG SKIPAN

Týdningurin av einum trapputrini

**Veitst tú av, at tað er eitt lítið trapputrin
uttanfyri Smyrjibreyðsbúðina í Havn? Ella
uttan fyri Tutl handilin á Káta Horninum?**

Barbara Holm

Redaktørur á Vikuskiftis Sosialinum

Hevur tú hugsað um longu trappugongdina í Havnar Bio, og vantandi møguleikarnir, at koma inn í stóra salin úr aðrari hurð? Hevur tú givið tær far um, hvussu trupult tað má vera hjá fólki í koyristóli at fara á ymisku útoyggjarnar í Føroyum? Ella at nýta bygda-leiðir kring oyggjarnar? Hvat við hvussu tað man vera, at noyðast at hava fylgjara við, tá ið tú skalt av landinum, ella bert til konsert á einum bði?

Kanska summi tykkara nikka játtandi til spurningarnar omanfyri.

Men ivaleyst eru mong, sum ikki hugsa um avbjóðingarnar, sum fólki í koyristóli og sum bera brek á annan hátt, mugu liva við í gerandisdegnum.

Í januar 2015 varð fylgjaraskipan sett í gildi í Føroyum, og samstundis varð tosað um, at endurskoða mat og gistingarmøguleikar eitt nú í høvuðsstaðnum, út frá einum handikappvinarligum perspektivið. Temasiðurnar í Vikuskiftis Sosialinum hesaferð varpa ljós á atkomumøguleikar hjá teimum, sum bera brek og fylgjaraskipanina, sum varð sett í gildi fyri ári síðani.

Á temasiðunum kanst tú millum annað lesa, at Strandferðslan kallar ein spaka fyri ein spaka, tá ið umræður bussarnar, sum røkja bygda-leiðir. Teir eru ikki nøktandi, sigur samferðslustjórin hjá Strandfaraskipum Landsins. Ferðing og atkomumøguleikar á hesum øki fyri tey í koyristóli, ávirkar ikki einans føroyingar. Eisini ferðavinna kennir týdningin av at hava eitt handikappvinarligt samfelag, har øll

kunnu kenna seg vælkomn, og tí hevur VisitTórshavn kannað atkomumøguleikar hjá fólki, ið bera brek, í Havnini og næsta stigið verður alt landið. Støðan er betrað, sambært leiðaranum í VisitTórshavn, men enn eru nógvi viðurskifti, sum hond má takast um.

Ein munandi bati á hesi øki, tá ið umræður føroyingar er, at fólki, ið bera brek, seinasta árið hava kunna fingið ókeypis fylgjarar, tá tørvur er á tí. Tóra við Keldu, forkvinna í MBF, fegnast um fylgjaraskipanina, men enn er pláss fyri at víðka um virksemini hjá skipanini. Atlantsflog er til dømis ikki partur av fylgjaraskipanini, men Jóhanna á Bergi, stjóri í Atlantsflog sigur, at tey kanna møguleikarnar fyri at betra um korini hjá teimum, sum hava serligan tørv.

Og júst tað, at hava serligan tørv, er nakað, sum Heini Festirstein kennir alt til. Seinastu 27 árinum hevur hann sitið í koyristóli, og hann upp-livir tað sum, at tilvitanin um tørvin hjá teimum, sum sita í koyristóli, er økt munandi í okkara samfelagið. Í temasiðunum kanst tú eisini lesa, hvussu Heini Festirstein sær miðbýin í Havn.

Góðan lesihug.

Í eitt ár hevur fylgjaraskipan verið í gildi í Føroyum. Skipanin skal geva fólki, sum tørva ein fylgjara møguleika at ferðast og luttaka í tiltøkum uttan eyka útreiðslur fyri fylgjaran. – Talan er um eina góða og neyðuga skipan, ið møguliga eigur at verða víðkað, sigur Tóra við Keldu, forkvinna í MBF

RÓGVI NYBO

Tað er nú eitt ár síðani at ein sokallað fylgjaraskipan varð sett í verk í Føroyum. Í Føroyum eru fólki, sum orsakað av breki sínum eru nóg illa fyri til at teimum tørva ein fylgjara, um tey skulu út til tiltøk. Júst hetta gevur fleiri eyka útreiðslur, tí tey tá skulu gjalda bæði fyri seg sjálvan og fyri fylgjaran. Hetta broyttist munandi, tá ið skipanin við fylgjara-korti gjørdist veruleiki. Skipanin javnsetur borgarar, og fólki, sum frammanundan ikki høvdu ferðast ella luttikið í ymiskum tiltøkum, fingi við fylgjaraskipanini møguleikan at luttaka á jøvnum fæti við onnur og bert gjalda fyri seg sjálvan.

Ábyrgdin hjá fylgjaranum er at vera saman við tí, sum ber brek, og geva honum smidliga hjálp, sum bæði fevnir um persónliga og praktiska hjálp og fylgi. Tørvurin á fylgjara kann verða grundaður á bæði líkamligt og sálarligt brek og hevur einki aldursmarki.

Sambært Meginfelag teirra, ið bera brek í Føroyum, MBF, hevur skipanin roynst væl hetta seinasta árið, hon hevur verið virkin.

– Fylgjaraskipanin virkar sum ætlað. MBF hevur hoyrt frá fólki, sum hava fingið fylgjarakort ella frá avvarðandi, at hetta er ein góð og neyðug skipan, sigur Tóra við Keldu, forkvinna í MBF.

Tóra við Keldu

MYND: PRIVAT

Festivalar, fótbóltur og ferðir fyri øll

Longu í fyrsta árinum eru nógvi ráð og stovnar vorðin partur av fylgjaraskipanini. Fyrsta avtalan í fylgjaraskipanini varð undirskrivað í desember 2014, sum var millum Almannamálaráðið, Mentamálaráðið, Vinnumálaráðið og MBF. Í januar 2015 varð onnur avtala í fylgjaraskipanini undirskrivað millum Smyril Line og MBF, og í apríl 2015 varð avtala undirskrivað millum Kommunufelagið og MBF, har allir borgarstjórar í landinum skrivaðu undir. Við hesum fevna avtalurnar um fylgjara um allar stovnar, sum fáa rakstrar- ella stuðulsjáttan á fíggjarlógina frá ávikavíst Menta-málaráðnum og Vinnumálaráðnum,

Við royndum frá fyrsta árinum við fylgjaraskipan í Føroyum kunnu vit siga, at hetta er ein góð skipan, sum møguliga kann verða útbygd

Tóra við Keldu